

419

สภาพและปัญหาการวางแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)

นางอรุณศรี ละอองแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

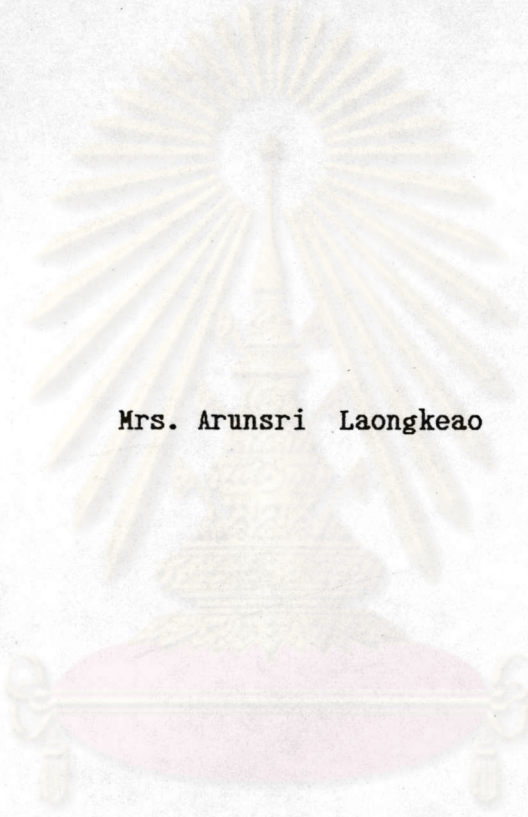
พ.ศ. 2538

ISBN 974-632-010-6

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16884528

STATE AND PROBLEMS OF THE FORMULATION OF THE SEVENTH
NATIONAL EDUCATION DEVELOPMENT PLAN (B.E. 2535 - 2539)

Mrs. Arunsri Laongkeao

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1995

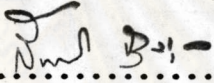
ISBN 974-632-010-6

หัวข้อวิทยานิพนธ์   สภาพและปัญหาการวางแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7
(พ.ศ. 2535 - 2539)
โดย   นางอรุณศรี ละอองแก้ว
ภาควิชา   บริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนั่นจิตร สุคนธ์ทรัพย์

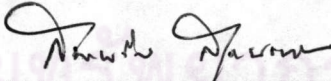

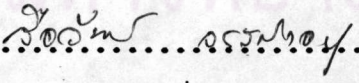
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สันติ กงสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อุทัย บุญประเสริฐ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนั่นจิตร สุคนธ์ทรัพย์)

..... กรรมการ
(ดร. เจื้อจันท์ จงสติกอญ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

อรุณศรี ละอองแก้ว : สภาพและปัญหาการวางแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7
(พ.ศ. 2535-2539) (STATE AND PROBLEMS OF THE FORMULATION OF THE
SEVENTH NATIONAL EDUCATION DEVELOPMENT PLAN (B.E.2535-2539))
อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดร.सनานจิตร สุคนธทรัพย์, 157 หน้า. ISBN 974-632-010-6

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการวางแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ
ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539)

ผลการวิจัย จากการสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

1. ชั้นเตรียมการ: ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่เห็นว่าองค์ประกอบของคณะกรรมการ
เหมาะสม หน้าที่ที่กำหนดไว้มีความชัดเจน อนุกรรมการส่วนใหญ่เข้าใจบทบาทหน้าที่ สามารถปฏิบัติ
หน้าที่ได้บรรลุวัตถุประสงค์เป็นส่วนใหญ่ มีการกำหนดปฏิทินการวางแผน มีการเตรียมข้อมูลเพื่อการ
วางแผนโดยเก็บข้อมูลจากต้นสังกัดโดยตรงและใช้ข้อมูลจากศูนย์สารสนเทศทางการศึกษาของ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ มีการเตรียมบุคลากรเพื่อการวางแผน โดยจัดประชุมอบรม
และสัมมนา ปัญหาสำคัญที่ผู้ให้สัมภาษณ์ตอบมากที่สุด ได้แก่ ข้อมูลไม่สมบูรณ์และไม่เป็นปัจจุบัน บุคลากร
ขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์การวางแผนโดยเฉพาะการเขียนโครงการ ปฏิทินการทำงาน
ของหน่วยงานวางแผนระดับชาติและหน่วยปฏิบัติซ้ำซ้อนกัน อนุกรรมการไม่มีเวลามาประชุมได้เต็มที่
ผู้มาประชุมจะเปลี่ยนกันมาทำให้ความคิดขาดความต่อเนื่อง และอนุกรรมการประกอบด้วยภาครัฐมาก
เกินไป
2. ชั้นจัดทำแผน: ฝ่ายเลขานุการเป็นผู้ศึกษาสภาพปัจจุบันและปัญหา มีการจัดทำรอบ
ทิศทางของแผนฯ 7 การกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบายและมาตรการรวมและรายละเอียด การจัดทำ
เป้าหมายเบื้องต้น การจัดทำและวิเคราะห์แผนงาน/โครงการ การจัดทำร่างแผน ปัญหาสำคัญที่ผู้ให้
สัมภาษณ์ตอบมากที่สุด ได้แก่ ผลการประเมินแผนฯ 6 เสร็จไม่ทันการทำแผน 7 งานวิจัยด้านการ
วางแผนมีน้อย หน่วยปฏิบัติส่งโครงการล่าช้า แผนฯ 7 เสร็จไม่ทันการจัดทำค่าของงบประมาณในปีแรก
ของแผน โครงการที่ส่งมาไม่ตรงหรือรองรับนโยบายเท่าที่ควร และนโยบายที่กำหนดไว้ในแผนค่อนข้าง
กว้างไม่ได้บอกทิศทางให้ชัดเจน

ภาควิชา ..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา ..... บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา 2537

ลายมือชื่อนิสิต ..... อรุณศรี ละอองแก้ว
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... นิตยา สุคนธทรัพย์
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

##C641805 : MAJOR EDUCATIONAL ADMINISTRATION
KEY WORD: STATE AND PROBLEMS / PLANNING / THE SEVENTH NATIONAL
EDUCATION DEVELOPMENT PLAN

ARUNSRI LAONGKEAO : STATE AND PROBLEMS OF THE SEVENTH NATIONAL
EDUCATION DEVELOPMENT PLAN (B.E. 2535-2539). THESIS ADVISOR :
ASST. PROF. SNANCHIT SUKONTASAP, Ph.D., 157 pp.
ISBN 974-632-010-6

The purpose of this research was to study the state and problems
of the Seventh National Education Development Plan.

Findings, based on interview, were as follows :

1. Pre-planning stage: Most interviewees were of the opinion that
the compositions of Sub-committees were appropriate, and their duties
were clearly set out. In addition, the interviewees thought that they
fully understood their functions. Hence, they could perform their duties.
This stage also embraced the following tasks : setting timeframe;
preparation for data collection at both implementing agencies and NEC's
Information Center; and institutional capacity development through training
programs and seminars. However, major problems as ranked by most interviewees
were identified as data were incomplete and outdated; personnel lacked
understanding and experience, in particular, in project development;
timeframe of national and implementing agencies overlapped each other;
committee members could not devote time to attend the meeting; worse
still those attended did not come on a regular basis resulting in the
loss of conceptual thinking; and committee members from public sector
outnumbered those from other sectors.

2. Planning stage: It was revealed that studies on educational
context and problems were undertaken by the secretariat. In addition,
during this stage the Seventh Plan's framework, objectives, policies,
measures, and preliminary target setting were elaborated. Next were steps
relating to analyses of programs/projects to be incorporated into the plan
document. Problems pertaining to this stage, which were singled out by
most interviewees, included evaluation of the Sixth Plan was not completed
in time for the Seventh Plan formulation; research on planning was small
in number; implementing agencies were slow in submitting projects; the
Seventh Plan was not endorsed in time for annual budget preparation; some
of the project submitted by implementing agencies were irrelevant to
and inconsistent with policies; and policy statements were broad and
universal resulting in non-specific directives.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... บริหารการศึกษา
สาขาวิชา..... บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา..... 2537

ลายมือชื่อนิสิต..... *อรุณศรี*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *S. Subntasap*
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาเป็นอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สนั่นจิตร สุคนธ์ทรัพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้ให้ความกรุณาในการให้คำปรึกษา แนะนำข้อคิดเห็นต่าง ๆ และช่วยเหลือในการตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องของการวิจัยอย่างละเอียดทุกขั้นตอน ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร. อุทัย บุญประเสริฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัฐนิภา คูปริทัศน์ ดร. เจือจันทร์ จงสถิตอยู่ และ ดร. บุญลือ ทองอยู่ ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่กรุณาตรวจสอบโครงสร้าง ความตรงของเนื้อหาของแบบสัมภาษณ์ และให้คำแนะนำข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย และเนื่องจากทุนการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบคณบัณฑิตวิทยาลัยมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ คุณอดิศักดิ์ ละอองแก้ว ซึ่งสนับสนุนในด้านการศึกษา และทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ ขอขอบใจ ค.ช. อนวัช และ ค.ญ. จันทรศุจี ละอองแก้ว ที่ให้กำลังใจเสมอมา จนสำเร็จการศึกษา บรรดาความดีและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์นี้ขออุทิศให้แก่บิดามารดาที่ล่วงลับไปแล้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อรุณศรี ละอองแก้ว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	6
วิธีดำเนินการวิจัย.....	6
การนำเสนอผลการวิจัย.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
แนวคิดเกี่ยวกับการวางแผน.....	9
ความหมายของการวางแผนและการวางแผนการศึกษา.....	9
ความสำคัญของการวางแผนและการวางแผนการศึกษา.....	12
ประเภทของแผน.....	15
กระบวนการวางแผนและการวางแผนการศึกษา.....	18
แผนพัฒนาการศึกษาในประเทศไทย.....	31
ความเป็นมาของการวางแผนการศึกษาในประเทศไทย.....	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
	ความหมายของแผนพัฒนาการศึกษา.....	32
	การวางแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 1-6.....	33
	ปัญหาและอุปสรรคของการวางแผนและการวางแผนการศึกษา.....	41
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	45
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	48
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย.....	48
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	52
	ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์.....	52
	ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร.....	85
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ.....	91
	วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	91
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	91
	สรุปผลการวิจัย.....	92
	การอภิปรายผล.....	96
	ข้อเสนอแนะ.....	102
	รายการอ้างอิง.....	104
	ภาคผนวก.....	107
	ประวัติผู้เขียน.....	157

สารบัญตาราง

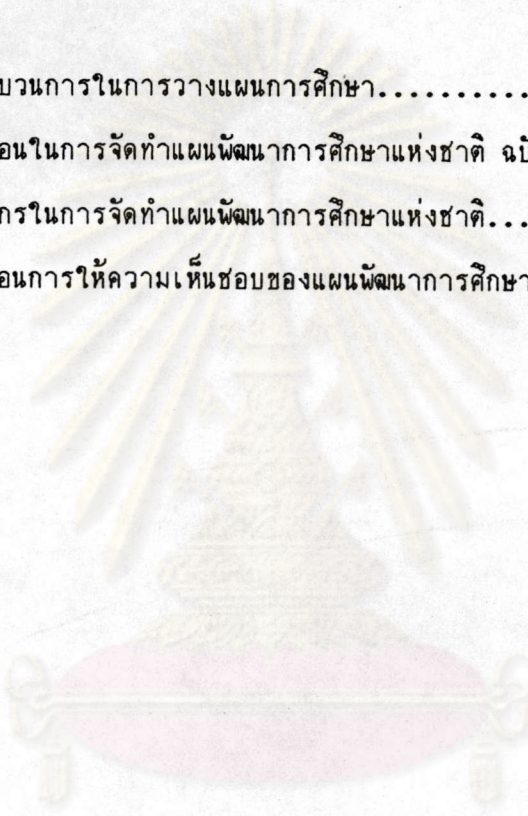
ตารางที่		หน้า
1	จำนวนร้อยละของผู้ให้สัมภาษณ์ จำแนกตามสถานภาพ.....	53
2	การจัดตั้งองค์กรเพื่อดำเนินการวางแผน.....	56
3	การกำหนดขั้นตอนและระยะเวลาในการจัดทำแผน.....	57
4	การจัดเตรียมข้อมูลเพื่อการวางแผน.....	58
5	การเตรียมบุคลากรในการวางแผน.....	60
6	การประชุมของคณะอนุกรรมการ.....	61
7	ปัญหาสำคัญในขั้นเตรียมการ.....	62
8	ลักษณะปัญหา สาเหตุของปัญหา การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้ว และ ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการต่อไปในขั้นเตรียมการ.....	64
9	การศึกษาวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหา.....	70
10	การจัดทำกรอบทิศทางของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7.....	72
11	การกำหนดวัตถุประสงค์ นโยบาย และมาตรการ.....	73
12	การกำหนดเป้าหมาย.....	74
13	การจัดทำและวิเคราะห์แผนงาน/โครงการ.....	75
14	การจัดทำร่างแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7.....	77
15	ปัญหาสำคัญในขั้นจัดทำแผน.....	78
16	ลักษณะปัญหา สาเหตุของปัญหา การแก้ไขที่ได้ดำเนินการไปแล้วและ ข้อเสนอแนะที่ควรดำเนินการต่อไปในขั้นจัดทำแผน.....	80

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่

1	กระบวนการในการวางแผนการศึกษา.....	25
2	ขั้นตอนในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 3-5.....	36
3	องค์กรในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ.....	37
4	ขั้นตอนการให้ความเห็นชอบของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ.....	39

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย